

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, šest dni tedaj in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ugarske dežele za vsa leta 26 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za eden mesec 3 K 80 h. Za Ljubljano s pošiljanjem na dom za vsa leta 24 K, za pol leta 12 K, za četrt leta 6 K, za eden mesec 3 K. Kdor hodi sam ponj, velja za celo leto 22 K, za pol leta 11 K; za četrt leta 5 K 50 h, za eden mesec 1 K 90 h. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poštnina. — Na naročbo brez istodobne wpošiljatve naročnine se ne osira. — Za ostanila plačuje se od peterostopne petit-vrate po 12 h, če se ostanilo enkrat tiska, po 10 h, če se dvakrat, in po 8 h, če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izvolj frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je na Kongresnem trgu št. 12. — Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, ostanila t. j. administrativne stvari. — Vhod v uredništvo je iz Vegove ulice št. 2, vhod v upravnništvo pa s Kongresnega trga št. 12.

„Slovenski Narod“ telefon št. 34.

Posamezne številke po 10 h.

„Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

Boj za ravnopravnost na Koroškem.

Na Koroškem se je pričelo v zadnjem času živahnejše politično gibanje. Slovenci, o kojih se je mislilo, da so na Koroškem že politično mrtvi, so zopet stopili s krepkimi koraki v javnost, da glasno in odločno zahtevajo, da se jim dadó po državnih zakonih jim zajamčena prava in da se tudi njim nasproti prično izvajati načela ravnopravnosti v šoli in uradu.

Slovenski jezik je bil dosedaj takorekoč izgnan izpred koroških sodišč. Ravnopravnost je bila sicer priznana, a le na papirju. V zadnjem času pa je stopilo jezikovno vprašanje pri sodiščih v ospredje narodnega boja in dosihdob zatvorjena vrata sodnijskih uradov so se morala, dasi prisiljeno, vendarle odpreti tudi — slovenskemu jeziku.

Sedanji odvetnik v Celovcu, dr. Brejce, ni naš prijatelj. Imeli smo z njim že ostre boje na političnem polju in čestokrat smo bili celo primorani, da smo se borili z njim osebno, toda to nas ni malo ne moti, da bi odkrito ne priznali, da se je dr. Brejce odločno in neustrahno lotil velevažnega dela za ravnopravnost slovenskega jezika pri sodiščih na Koroškem.

Dr. Brejce se ravna po načelu, da zastopa svoje slovenske stranke pri vseh uradih, zlasti pa pri sodiščih v slovenskem jeziku. To je popolnoma naravno in vsak pameten človek brez razlike narodnosti, ako mu še ni nestrpnih narodni šovinizem otemnel docela razuma, bode priznal, da je načelo „vsakemu svoje“, to je, da se napram vsakomur izvaja pri uradih popolna enakopravnost, edino pravično. Tega seveda ne vidijo naši fanatizirani narodni nasprotniki. Naše težnje po ravnopravnosti smatrajo kot predrzno izzivanje, kot napad na nemške predprave ter kličeje v boj proti nam.

Značilno je, da se je prvi odzval temu bojnemu klicu c. kr. uradnik dr. Hoffer, namestnik državnega pravdnika v Celovcu, ki bi moral, kakor je prisegel,

edino-le ščititi zakon in pravico!

Trdil je namreč, oblečen v svoj državopravdniki habit, torej kot uradna oseba, da Slovenec, ki je večje nemškega jezika, nima pravice zahtevati, da bi sodišče z njim razpravljalo v slovenskem jeziku.

To je taka predrznost s strani c. kr. uradnika, ki bi naj bil v smislu zakona v vsakem oziru posebejnega pravičnosti, in na katerega bi ne smela padati niti senca pristranosti, da ji ne vemo primernega imena. Treba bode poskrbeti, da bodo kompetentne oblasti temu fanatiku na državopravdniki stolu jasno in odločno dopovedale, da je c. kr. uradnik, ki ima strogo izvrševati načelo popolne jezikovne ravnopravnosti, ne pa jo samovlastno teptati. To pa dr. Hofferju lahko povemo, da se mu v bodoče ne bo več ljubilo, nastopati toli predrzno zoper upravičene slovenske zahteve!

Nemškemu uradniku so se seveda takoj pridružili nemški odvetniki, ki so sklenili, da bodo s skupnim enotnim nastopanjem takoj v kali zadušili vsak poskus slovenskega razpravljanja pred sodiščem. V to se jim je ponudila prva prilika preteklo soboto.

Dr. Brejce je zastopal dve slovenski stranki; nasprotna zastopnika sta bila dr. Fr. Luggina in dr. Assam. Dr. Brejce je seveda tožbo slovensko obrazložil, ne da bi bil temu sodnik Kuess ugovarjal. To seveda ni bilo po volji dr. Lugginu, ki se je razkoračil pred sodnikom, češ, da bi moral dr. Brejcu zabraniti govoriti slovenski, zatrjeval je, da je slovensko uradovanje pri sodiščih že zbog tega nedopustno, ker — celovski odvetniki niso večši slovensčine, ter zaklical dr. Brejcu, da onečajača sodno dvorano z narodnostnim hujskanjem.

Dr. Brejce je Luggina pošteno zavrnil, naglašajoč upravičenost slovenskih zahtev, ter izjavil, da si bode za grd, za odvetnika nedostojen napad na svojo osebo poiskal primernega zadoščanja. Najhujše pa je

zadel dr. Luggina sodnik Kuess, ki je izjavil, da se bode strogo držal načela, da se ima pri sodiščih razpravljati v jeziku, v katerem je spisana tožba, in da bode iz tega načela vsikdar izvajal ne glede na desno ali levo tudi konsekvence.

Pri drugi obravnavi je nastopil proti slovenskemu razpravljanju dr. Assam. Ta ni vedel v utemeljevanje svojih izjavaj ničesar drugega navesti, kakor staro obrabljeno frazo, da nima »nova slovensčina« na Koroškem nobenih pravic, ker je tukaj v rabi samo »die windische Sprache«. Toda tudi »duhovito« govoričenje ni dr. Assamu ničesar izdalo. Sodnik Kuess je ostal dosleden in se strogo držal jezikovnih zakonskih predpisov, veljavnih za slovenske dežele.

Da se sodnik ni udal nemškemu terorizmu, je provzročilo hud vihar in veliko razburjenje v nemškonačionalnem taboru. »Freie Stimmen« kar besne proti Brejcu in strastno napadajo sodnika Kuessa in nadsvetnika pl. Fladunga, da sta ugodila upravičenim slovenskim zahtevam. Vzdignil se je že celo »Deutscher Volksverein« in v dolgi resoluciji zahteval, da se naj ne kršijo nemške predprave in da se mora slovensčina kot usiljivka zopet pognati izpred sodišč na Koroškem.

No, teh izbruhov onemogle jeze se ni treba strašiti. Nadaljevati je treba započeti boj z vztrajnostjo in energijo in zmaga pravičnega slovenske stvari je zagotovljena!

Nemiri v Macedoniji in v — Siriji.

Razun v Macedoniji in Stari Siriji je začelo pokati tudi v azijski Turčiji. Iz Sirije prihajajo zelo sumljive vesti o spopadih med Turki in kristjani. Posebno Bejrut je pravo ognjišče, od koder se groze nemiri razširijo v Damask in Libanon. Sirija je sploh nekako zgodovinsko versko bojišče. Saj je še v spominu, kako klanje so uprizorili mohamedani nad kristjani po krimski vojski. Samo v Damasku so poklali vsled ščuvanja

samega guvernerja več tisoč kristjanov. Posledica je bila, da je po naročilu veselil Francija za nekaj časa deželno zasedla. In od tedaj so vselej kristjani plačali s svojo krvjo, kadar koli je kje vzplamtel turški fanatizem.

Tudi najnovejšemu klanju kristjanov v Bejrutu ni posrednega poudara. Verski fanatizem mohamedanov se je le razvnel vsled lažnjivih turških poročil glede vstaje v Macedoniji. Koliko kristjanov se je poklalo, se niti ne ve, a značilno je dovolj, da je turška odstavila valija in poslala dva polka, vendar pa se ameriškega admirala niti te odredbe ne zdijo zadostne ter je svoje ladje pripravil za boj. Ameriška država je potemtakem prva, ki je začela posredovati v prilog preganjanim kristjanom v trhli Turčiji. Kdo more reči, ali bo ostalo samo pri tem in ne bo temveč prehitela obnavljajočo se Rusijo in Avstrijo glede Balkana.

Vsekakor bodo dogodki v Siriji vplivali razburljivo na vstajo v Macedoniji. Začela se je nekaka krvna osveta, ker se azijski mohamedani maščujejo nad odnotnimi kristjani, macedonski vstaši pa nad Turki. Za pomnožitev mejne straže sta odšla iz Carigrada zopet dva konjeniška polka v Drinopolje. Fanatični Turki so si izmislili novo sredstvo, da bi sultana prisilili k neizprosni preganjanju kristjanov. Šejk v Medini namreč razširja legendo, da je prorok Mohamed nenadoma vstal iz groba ter zaklical: »Alah, reši svoje ljudstvo!« Šest čuvarjev ob grobu je vsled strahu umrlo. Brezdvomno je fanatični šejk dal sam pomoriti čuvaje, da bi se njegovi legendi verjelo.

Madjarsko poveljevanje.

Vkljub navideznim vspehom ogrske opozicije so začeli zmernejši madjarski listi sami uvidevati, da za sedaj še ne prodrejo s svojo zahtevo po madjarskem poveljevanju v armadi. »Budapesti Hirlap« je vsled tega začel retirirati ter nasvetuje madjarsko-nemško poveljevanje. Razun

krone in vojne uprave imajo te madjarske zahteve najnovejšega nasprotnika v nemadjarskih narodih na Ogrskem. Omenili smo že tozadevni sklep Rumunov v Aradu. Rumunsko glavno glasilo »Tribune Populnic« piše k temu sklepu: »Ne moremo verjeti, da se bodo oholim madjarskim zahtevam žrtvovali koristi monarhije in vladarske hiše ter se jim dovolila madjarska armada. Mi pa že danes protestujemo proti temu madjarskemu načrtu ter jasno izjavljamo, da se bodo vsi Rumuni kot eden mož uprli do skrajnosti raztrganju skupne armade ter bodo skupno z ostalimi nemadjarskimi narodi zastavili vse moči za brambo tradicionalne enotnosti skupne armade. Nikdar ne bomo dovolili, da bi se ustanovila posebna madjarska armada, ki bi bila le nova institucija za pomadjarovanje. — Slovaške »Narodne Noviny« pa pišejo: »Da bi se v nemadjarski večini prebivalstva kazalo kako navdušenje za madjarsko poveljevanje, je kratkoma nemogoče. Pa tudi madjarsko ljudstvo samo si bo komaj dalo za to ali ono poveljevanje »trebuh razparati«. Cela »revolucija« se odigrava v brezštevilnih listih in v kavarnah, kjer ljudje izlagajo svojo politično šaro. In vendar vladajo take zmede, take zadrege in celi državni ustroj se tresle!«

Zarota v Srbiji.

Zarota srbskih častnikov se ne bo tako enostavno poravnala, kakor se je prvotno razglašalo. Včeraj so zaprli bivšega zdravnika kralja Aleksandra, dr. Veličkovića. Nekateri belgrajski listi so bili konfiskovani, ker so prinesli oklic zaprtih častnikov. Ta oklic se glasi: »Tovariši! Hudo delstvo 10. junija je zapustilo na naši časti in naši uniformi gnusen madež. Način, kako se je hudodelstvo izvršilo, grde posameznosti pred in po hudodelstvu in odlični službe, ki so jih imeli izvrševalci pri umorjenem kralju Aleksandru in pri njegovem očetu Milanu, vse to dela madež še grši in ostudnejši. Ves civilizovani

LISTEK.

Janez Trdina: Bahovi huzari in Iliri.

Založil Schwentner. Ljubljana 1903.

Na svetu se dogajajo čisto skoro nerazumljive stvari. Nekaj takega se je pripetilo na Slovenskem v začetku 16. stoletja Kmet, kateremu se bere na obrazu pohlevnost, na postavi pa pozna, da je navajen že od mladega kriviti hrbenico, se je spomnil nenadoma nečesa lepega. Vzel je cep, sekiro, koso ali vile v roko in šel zoper svetlo, trdno grajsko zidovje. Toda čudno: Brežice so zadostovale, da je izgubil spomin za dolgo, dolgo ... morda za vedno.

Hrvatje so se vzdignili l. 1848. proti Ogrom in njihovemu jeziku ter jih pestili še daleč za Blatnim jezerom: pri Švehatu, v Budapešti, na srednjem in doljnem Dunavu, na srednji in doljni Tisi in končali vojno s pomočjo Rusov v daljnem Banatu. Malo pozneje so se šopirili med istimi Hrvati Bahovi huzarji.

Tako so zvali zaničljivo vse tujce, katere so zanesli politični vetrovi preko Sotle in Litve kot germanizatorje. Jedro so tvorili Nemci, katere je nastavila Bahova vlada v višjih službah kakor za kvas, Slovenci pa so se ji zdeli, kakor Čehi v Galiciji, posebno pripravni, da pomagajo nemštvo do veljave v Hrvatski in Slavoniji. Mislila si je: svojih bratov ne bodo gledali Poljaki, Rusi in Hrvatje tako grdo kakor trde Nemce, od njih bodo laglje in rajši sprejemali nemški jezik.

V Zagrebu so se blesteli napisi trgovin v nemškem jeziku, po nemško se je govorilo na ulici in v domačem krogu. Brez odloga so se pomemčili šolski zavodi in najvišji uradi. V zadnjih je bila prva skrb predstojnikov nadomestiti s spakodranimi tujkami lepo zveneča hrvaška imena.

Jednako dobo smo imeli i mi, le da je bila naša morda trja in daljša. To je bilo takrat, ko so zamenjali pošteno slovensko vas Vrh s Schweinbergom, Planino s Stockendorffom itd.

Celo možje, ki so se imeli za hrvaške rodoljube, so se menili med seboj po švabski. Takraj in onkraj Kolpe je bilo eno in isto: »Deusch ist nobel, slawisch ist für's gemeine Volk. Vse, karkoli se je zdelo važnejše, je moralo biti pisano v švabsčini. Tako se je pripetilo, da so zagovarjali narodne pravice »die kroatisch-slavonischen Deputierten« leta 1848. v nemškem jeziku.

Ista misel nas navdaja še zdaj. Kdor spiše pri nas po svojih mislih znamenitejšo delo, mora biti tiskano v blaženi nemščini, zato se prihrani nemškim učenjakom učenje slovenskih narečij. Tako ne pridemo naprej! Če ni drugače, pišimo v ruščini ali pa vsaj v srbohrvaščini! Slovenska veda je že tako daleč, da ne more izhajati brez njenih preiskav učenj svet.

Od dobe Bahovih huzarjev poteklo je že precej Kolpe v Savo in Save v Dunav, mnogokaj se je izpremenilo, Bahove vlade ni več, a huzarji so ostali. Žalibog jim pripisujemo premalo važnosti. Tudi Klemani žive še in sanjajo o srednjih

časih, ko se bo glasila po hrvaškem Primorju švabsčina. Od Grenlandije do Carigrada nič kot Nemeec, sam Nemeec.

Že dolgo nisem čital kake knjige s tolikim zanimanjem kakor to. Ni namreč v našem življenju mnogo lepšega, slajšega, kot spomin na prestane trude in napore, na prebito nevarnost, na burne, viharne čase, ki leže za nami. Niti treba ni, da bi jih doživeli sami. Dovolj je, ako nam pravijo o njih z mladeniškim ognjem očetje. In Trdinini »Bahovi huzarji in Iliri« niso nič drugega kot odsev l. 1848. kot spomin na ilirstvo in poznejšo dobo. Lepi in žalostni trenutki so to; marsikak up je vzkli iz njih, marsikaka prevara je vzrasla na njih. Kdor je čul pripovedovati sivolasega moža onih dni o svoji mladosti in o Ilirih, mi bode verjel. Zastonj se ne iskre starčkom oči, zastonj se ne vznemirjajo oni! Na izkušnjah bogat kos jugoslovenskega žitja, jugoslovenske povestnice so ti trenutki, samo da se nismo naučili doslej skoro ničesar iz njih.

Janez Trdina je prišel na Hrva-

ško kot učitelj leta 1853. po dovršenem uku na Dunaju. Drugam ni hotel iti, ker ni maral razlagati vsega po nemški. Na varaždinski gimnaziji je upal učiti Hrvate v njihovem rodnem jeziku. Sklenil se je boriti z vsemi svojimi silami v bratskih vrstah zoper nastopajočo povodenj germanizacije, za svete pravice njihove in naše narodnosti. Toda zmotil se je grozno. Mesto pričakovane splošnega oduševljenja za slovenske ideale in ravno tako splošne srditosti na Nemce in njihove podrepanike je našel mladost, glupost in Bahove huzarje. Mož, ki je napisal nepozabljive »Bajke in povesti o Gorjancih«, je hodil z odprtimi očmi in ušesi po hrvaški zemlji. Svoje vtise nam podaje v ravnokar izišli knjigi deloma po zapiskih, deloma iz spomina. Spis je nekaka avtobiografija, ne sicer prvi te vrste po številu, pač pa po vsebini. Pisal jo je s srčno krvjo, saj tvori del njegovega življenja, a pisal jo je mož, ki stoji z eno nogo že v grobu. Nobeni osebi, naj jo imenuje s pravim ali namišljenim imenom, ne zada po

svet se z gnusom obrača od tega hudodelstva in v obeh častnikih vseh kulturnih narodov je naša vojaška suknja predmet gnusa in zopernosti. Naš osebni ugled kakor tudi korist dežele, ki jo varuje armada, zahteva nujno, da zbršimo gnusni madež ter izbacemo ostudne zločince iz svoje srede. Za to sta dva pota: 1. da vse te zločince enega in istega dne po celi deželi, po vseh garnizijah, kratkoma za tremo in 2. da zahtevamo korporativno, da bodo vsi za večne čase odstranjeni iz armade. Istočasno hočemo svedčano izjaviti, da odložimo sablje ter izstopimo iz armade, ako se naše zahteve odklonijo. Odklopitev, kateri obeh potov se nastopi, se prepusti vam. Zaradi tega naj vsak z raven podpis zapiše na priloženo polovico v dotično rubriko, za kateri način glasuje. Za kar se bo odločila večina, to se zgodi. Obenem volite tudi za nesljivo vojaško avtoriteto za generala. Poli je pridejati: 1. imenik zarotnikov in 2. imenik zaupnih mož. Želeti je, da se naš načrt izvrši dne 9. septembra, na rojstni dan prestolonaslednika, ki tvori danes naše upanje, da bo dobil spoštovanje pred našim častniškim zborom. — Kakor smo videli, niso bili maščevalci častniške časti tako previdni kakor kraljevi zarotniki.

Politične vesti.

— Zaradi spoznamljenja med Čehi in Nemci se bodo baje v jeseni obnovila pogajanja. Nemške stranke so izjavile ministrskemu predsedniku, da so za pogajanja, ako se ne dovolijo Slovonom venostranske koncesije.

— Zoper pridržanje tretje letnikov v vojaški službi je izrekel mestni zastop v Glavi ostro resolucijo.

— Poslanec Prade je poslal shodu nemških strank v Lincu sledečo brzojavko: »Protestujem z Vami, da bi se madjarska prevzetnost maščevala nad našimi pridnimi vojaki. Proč od Ogrske! Proč od Čehov!«

— Vorarlberški deželni zbor se je sešel včeraj. Med vlogami je bil najni predlog naj se tretjeletniki odpuste, oziroma naj se skliče državni zbor, da bo uredil rekrutno vprašanje.

— Solnograški deželni zbor ki se je otvoril včeraj, je tudi zahteval, naj se tretjeletniki odpuste s 1. oktobrom ter da se ogrskemu državnemu zboru ne dovolijo nikake koncesije, ki bi oslabele enotnost armade in vojno velemo države. Končno se je zahtevalo, naj Avstrija vse preskrbi za gospodarsko ločitev od Ogrske, predvsem naj se izdela avtonomni carinski tarif.

— Za pomirjenje tirolskih konservativcev in krščanskih socialistov so izdali kardinal Katschthaler in škofa Aichner in Valussi pastirska pisma ter so se odredile za prihodnjo nedeljo posebne molitve.

krivici udarca. »Glejte, tam in tam sem bil, to sem videl in slišal, to si mislim« tako nam govori. Pravi nam o Bahovi vladi in njenih posledicah, o zaprekah germanizacije, o ilirskih duhovnikih, o važnosti ilirstva za duševni podvig in napredek hrvatskega naroda, o gimnazijah, kjer je služboval, o razmerah na njih, o svojih tovariših in nadzornikih. Marsikatera oseba, ki nastopi v »Bahovih huzarjih in Ilirih«, še živi, marsikatera se gotovo spominjajo starejši. Mnogo dozda nejasnega nam razjasni Trdinina knjiga, mnogo goter mož dobi drugo lice, kakor je je imel doslej.

Trdina nam nudi z »Bahovimi huzarji in Ilirij« lep prispevek k ilustraciji l. 1848. in njegove dobe. Ne samo mladim Hrvatom, tudi komu drugemu se bodo n. pr. čudne zdele besede nadzastopnika germanizacije Korošca Švaba o Strosmajerju, da je Erzesuit, der Jesuitenmarschal in še drugo.

Ne le južne, tudi severne Slovane bo zanimala Trdinina knjiga brezdvomno. V nji nastopa mnogo-tera markantna osebnost, ki je tesno

— Carinska ločitev od Ogrske. Zveza avstrijskih industrijcev je imela na Dunaju sejo ter se je izreklo prepričanje, da se carinska ločitev od Ogrske ne da več prepričati, niti zavleči.

— Grof Khuen-Hedervary je odpotoval na svoje posestvo Hedervár, kar pač znači, da se glede krize v bodočih dneh ne bo ničesar ukrenilo. Dne 17. t. m. gre Khuen na Dunaj k sprejemu nemškega cesarja.

— Rojstni dan srbskega prestolonaslednika se je praznoval 9. t. m. zelo slovesno. Na socialiste, ki so demonstrirali pred uradnimi »Vederni novosti« in »Narodni listi«, so z oken streljali ter so štiri osebe ranjene.

— Italijanski kralj pride meseca novembra obiskat angleškega kralja.

— Napad na angleške vojake. Ko je 200 angleških vojakov korakalo skozi neko vas pri Adenu, se je zavratno na vojake streljalo. Angleži so vas razdjali ter ubili več Arabcev.

In še Körbrovina pri sodišču.

Iz Šmarja pri Jelšah 5. septembra.

V zadnjem dopisu smo hoteli v prvi vrsti zavrniti neosnovane, predrzne in le iz maščevalnosti načekane tožbe šmarskega nemčurja, češ, da v Šmarju nedostaja c. kr. uradnikom primernih stanovanj.

V polpolnitem povrnemo se še enkrat k temu vprašanju, nadejaje se, da smo izpodbili do zadnje trditve lažnjivega nemškutarja.

Dopisun trdi, da morajo sodni in davčni sluge, oziroma dostavitelji stanovati vsi zunaj trga. Istina. A na tem dejstvu ne bi se izpremenilo nič, tudi ko bi bilo v trgu sto stanovanj praznih. Kajti večina teh uslužbencev ima v bližnji okolici lastne dome s potrebno zemljo, katere so bodisi prevzeli po svojih stariših, bodisi jih prostovoljno s prihranki nakupili. Zato pa stavimo glavo, da ne bi se niti eden preselil v trg, in naj si bi bili pogoji še tako ugodni. Zato pa je nadalje velikanska brezobraznost s strani renegatske duše, pritoževati se nepoklican v imenu strank, kojim so, kakor ravno omenjeno, stanovanjske razmere v trgu deveta briga.

Pa če je imel dopisun čas vtakniti svoj nos v vsako stanovanje, da celo v stranišče, zakaj neki ni omenil sodnikovega stanovanja. Le-ta stanuje v sodniškem poslojju in ima ravno polovico preveliko stanovanje. Če se morajo ostali uradniki res tako stiskati v zaduhlih sobicah, zakaj jim ne prepusti erar del sodnikovega stanovanja? Čemu ima ena oseba toli obširne sobe, da bi lahko v njih kegljal, ali se ne bi dalo v njih nastaniti dva neozojena uradnika?

Tudi Kolaritsch ni baje zadovoljen s svojim stanovanjem. Temu se ni čuditi. Saj še Bog ne more ustreči vsem ljudem, nikar bi bilo to mogoče »enostanskim šmarskim politikom«. In zakaj ni Kolaritsch zadovoljen, pojasnimo takoj. Ko je še bil pri nas za sodnika Kristof, ki ni zatajil svoje narodnosti, bil je Kolaritsch še miren in tih. A čim je sedel na njegovo mesto Wagner, jel je »prevorški Joža« vzdigovati svojo

spojena z našo prosvetno zgodovino, dotakne se marsikakega vprašanja, potekla pa je izpod peresa moža, kakoršnih je rodila malo slovenska mati.

»Bahovi huzarji in Ilirij« tvorijo I. knjigo Trdininih zbranih spisov. Schwentner ni mogel bolje pričeti te zbirke, Hrvat pa store najbolje, ako jo prevedejo na svoje narečje. Knjiga je obenem zagovor proti Trdinini klevetnikom, ki jih ima nekaj tudi slovenska zemlja, da je vzgajal mladino v protiaustrijskem smislu, da je stremil kot panslavist za združitvijo vseh slovanskih rodov in dežel pod oblastjo ruskega carja na razvalinah Avstrije, Turčije in Prusije. S tako veleizdajsko agitacijo se ni nikdar ukvarjal. Razlagal je samo korist in potrebo slovenske vzajemnosti ter vneval v hrvatski mladini ljubezen do hrvatskega naroda, do materinskega jezika, do narodnega slovstva, do domovine hrvatske. To pa je bila njegova dolžnost. Morda pa bi bilo bolje, ako bi žalil narodni čut svojih dijakov in jih s takim postopanjem dražil in hujskal zoper avstrijsko vladno in državo?

J. L.

glavo. Od takrat mu je vse na potu in ne marajo ga niti njegovi somišljeniki. Hodil je najprej na obed k Jagodiču, pa je dobil slovo, ker se je bilo bati, da izostanejo zavoljo njega drugi gostje!

Šel je k Anderluhu, kmalu se je moral seliti. Dobil je tretjega krečmarja, somišljenika Detička. Pa tudi tukaj se ni pridno segrel. Še so mu bila jedra vrata odprta in to pri Kovačički. Pa kako dolgo je hodil tja! Enako smolo je imel s stanovanji. Povsod so ga teple tuje dveri po zadnji plati in nazadnje ga je postavila celo njegova politična somišljenica, gospa Strecherjeva — govori se, da iz uravstvenih oziror — pod kap.

Kot Job je stal c. kr. nadoficijal Kolaritsch skoro brez hrane in brez strehe na cesti. Bridka usoda za vsakogar, kogar doleti, trikrat bridka pa, če je dotičnik c. kr. uradnik. Umljivo tedaj, da je vzel naš »prevorški Joža« pero v svojo desno roko in spisal na višjo stolico primerno pritožbo. — Kakor že zadnjič omenjeno, so višje oblasti koj pri rokah, če se gre za »nemškomišlečega« človeka, kakor se je šlo v tem slučaju. Ne da bi se prej o resničnosti ali neresničnosti pritožbe prepričalo, ukazalo je c. kr. okrajno glavarstvo z njemu sicer neznanu naglico trški občini, da odpomore nedostatom, sicer da se utegne pretresavati vprašanje o premetitvi sodišča in drugih uradov. Čudila se je občinski odbor, čudila se je vsa občina tako nad skoro neprimerno hitrostjo in nečuvno energijo, kakor nad otročjo lahkovernostjo, kakoršno je pokazalo c. kr. okrajno glavarstvo v Celju in causa Kolaritsch. Zato se pa tudi lahko misli, kakšen uspeh bo imela njegova grožnja.

Eno pa povemo njemu kakor Jožku. Stanovanja so prazna in za vsako stranko pripravna. Imajo jih hišni lastniki gg. Jagodič, Anderluh in Tančič, toda za nadoficijala Kolaritscha ne.

Dajte nam uradnika, ki ni renegat, ki ne dela zdražeb in ni objesten, pa ga sprejememo od srca radi. Za uradnike Kolaritschevega kalibra pa naj postavi c. kr. erar barako, najprimernejše v Ločnici, koje vhod in izhod bo po načinu »Cholerašpitalov« ločen od drugega sveta.

S tem končamo svoj odgovor na impertinentne lamentacije o pomanjkanju uradniških stanovanj, katere je nasikala maščevalna duša podlega nemškutarja.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 11. septembra.

— **Suklje — izvoljen.** Pri včerajšnji dopolnilni državnozborni volitvi iz kmetskih občin okrajev Ljubljana-Vrhnika-Litija-Višnjagora-Ribnica Velike Lašče je bil izvoljen dvorni svetnik Suklje. Oddanih je bilo 2633 glasov; Suklje jih je dobil 2492; neveljavnih glasovnic je bilo 48.

— **Vodstvo kler. stranke** je imelo včeraj zvečer sejo, v kateri se je posvetovalo, kako naj stranka postopa pri prihodnjem zasedanju deželnega zbora. Od verodostojne strani čujemo, da sta deželna poslanca dr. Brejce in Mejač dala svoja mandata stranki na razpolaganje, ker nečeta več biti poslancev. Dr. Brejce je v to prisiljen vsled svoje preselitve v Celovec, g. Mejač pa se je najbrž mandata naveličal, ker se kot pošten naroden mož ne more strinjati s klerikalno politiko.

— **„Važen napredek v našem združništvu.“** — tako je naslov notici, ki jo je sinoči priobčil »Slovenec«. V tej notici se poroča, da je zeljarska zadruga v Šmartnem pri Ljubljani zgradila svoj dom. »Slovenec« proslavlja to kot dokaz napredka, kuje »Gospodarsko zvezo« v deveta nebena in izpodbada še druge kmete, naj store istotako, naj snujejo zeljarske zadruge. Zgradba lastnega poslojja ni še nikak dokaz, da kaka zadruga procvita. Vinogradniško društvo je imelo krasen dom, pa je šlo rakom žvižgat, konsum v Ribnici je imel lepo hišo, pa je šel v konkurz. In takih slučajev je še dosti, in glavo bi stavili, da tudi z zeljarsko zadrugo ne bo nič boljše. Za kupčilo z jeljem ne zadostujejo same zeljnate glave, nego je treba tudi glave, ki ima kaj možgan. Dolej ni katoliško zeljarstvo rodilo drugega sadu, kakor da je provzročilo mnogo škode. Zeljarstvo je bilo namreč doslej eden poglavitnih zaslužkov naših Trnovčanov in Krakovčanov. Ti so kupčijo upeljali, ti so zelju dobili odjemalce in mu

priporili lepo ceno, pri kateri je imel tudi kmet izdaten dobiček. Da ni bilo Trnovčanov in Krakovčanov bi morali kmetje svoje zelje večinoma sami snesti ali ga pa prešičem dati. Sedaj pa, ko so Trnovčani in Krakovčani kupčijo dobro upeljali, so prišli katoliški zadrugarji in jim snedli; sadove mnogoletnega truda. Trnovčani in Krakovčani so pri vseh volitvah delali klerikalni stranki tlako, hodili za njo čez drn in strn — v zahvalo za to, pa jim je stranka vzela kruh in hoče vzeti še tisti kosček, ki jim je ostal. In kdo se smeje? Tisti ljudje, katerim je »Gospodarska zveza« molzna kravica, kajti pri zeljarski zadrugi gre največ dobička v žep — »Gosp. zvezec«. Če Trnovčanom in Krakovčanom ta dogodba ne odpre oči, potem jim ni pomagati.

— **Sloga na Štajerskem** je stvar, ki se nam večkrat postavlja za vzgled, dasi je očitno, da je rodila doslej preklicano malo uspehov. Sicer pa se drže dosledno te sloge samo naprednjaki. Klerikalci so s to slogo zadovoljni samo dokler pospešuje njih o ve namene, drugače pa jo kršijo, kadar jim le kaže. Za to imamo sedaj zopet lep vzgled. Na Štajerskem je kakih 100 slovenskih posejilnic in drugih zadrug. Naravno bi bilo, da se te zadruge zbere okrog celjske »Zveze« — da bi bilo tako vse slovensko združništvo enotno organizirano. A kaj vidimo? »Slov. Gospodar« rogovili proti celjski »Zvezi« in agitira za to, da bi se štajerske zadruge priklopile ozilndrani »Gospodarski zvezi« v Ljubljani. Posledica tega bo, da se štajerske zadruge razcepijo: ene bodo pri celjski »Zvezi«, druge pri ljubljanski »Gospodarski zvezi« — škodo pa bo imelo slovenstvo na Štajerskem. Štajerskim klerikalcem je ljubše, da trpi skupna narodna stvar, samo da ima njih strankarska »Gospodarska zveza« nekaj več članic. In tako tolmačijo klerikalci slogo vedno.

— **Mariborski škof in štajerski nemškutarji.** Štajerskega se nam piše: Naš knezoškof g. dr. Napotnik živa posebno zupanje pri onih, proti kojim se njegova lista »Süddeutsche Presse« in »Gospodar« z veliko vnemo borita. »Štajerci« reklamujejo gosp. knezoškofa čisto kar za svojega; vedeli bodo že, zakaj. Zadnja številka »Štajerca« pravi v uvodnem članku: »Naš škof Napotnik je blagi gospod, on je pravi dušni pastir, on ima dovolj izvrstnih duhovnikov v svoji škofiji, zato pa se nam vsili nehoté vprašanje, zakaj vendar-le teh ne pošlje na misijone. Odgovor je lahek! Ker žalibog on v svoji dobrosočnosti, v svoji pravičnosti niti ne sluti in ne more vedeti, kako ravnajo njegovi poslanci z njegovimi dušnimi ovčicami. Ubogi knez in škof, ljubeznjivi naš višji pastir, kako se zlorablja tvoji blagi, tvoji plemeniti nazori. Ubogi knez in škof, kolika krivica se i tebe godi, ker tudi tvoj ugled trpi s takim postopanjem, trpi pa tudi — in to je najhujše — ugled presvete naše vere.« — Ako bi ne bile tendence »Štajerca« v narodnem oziru vsa kemu Slovincu dobro znane, moral bi vsakdo misliti, da je listič »črna«, kakor najbolj delaven dimnikar; ker pa dobro vemo, da le udriha po vseh stanovih, ako pokažajo le količjak narodne zavesti in delovanja, čudimo se, da tako zvana »leibblatta« g. knezoškofa, namreč »Südst. Presse« in »Slov. Gospodar«, molčita o tem slavospisu in ga ne za vrneta niti z besedico. In to je, kar smo hoteli pribiti, ker je ta slavospjev vendar jako — sumljiv.

— **Dogodki v Ricmanjih.** »Edinost« poroča: Po znani razpravi na deželnem sodišču v Trstu proti vaškemu županu Ivanu Berdonu, ki se je, kakor znano, zavrnil s tem, da je bil obtoženec rešen vsake krivde, je zagrebel isti že 4 osebe; tri otročiče in onega italijanskega podanika, ki se je bil vrgel z mosta na železniški tir. Sedaj pa se pri pravljajo — civilne poroke. Ali Ric-

manjci odklanjajo vso krivdo na tem, da je prišlo tako daleč. Oni se sklicujejo na zakon, ki določa svobodo vesti. Oni so nastopali odkrito: povedali so bili, da hočejo ostati v okrišju rimske katoliške cerkve, ali v latinsko cerkev da se ne povrnejo več in pod nobenim pogojem. Na njihovo odkrito in lojalno nastopanje so odgovorile oblasti — cerkvene in posvetne — s pritiskom in represalijami. In tako so se stvari razvijale dalje in donašajo — sadove. Cerkev v Ricmanjih je še vedno zaprta okna so zastrta z zavesami; ista velja za loško cerkev. Zvonovi so — šli v Rim po želji in zapovedi cerkvene oblasti.

— **Katoliška morala.** Večkrat smo že imeli priliko, da smo ožigosali včasih naravnost škandalozne dogodke, ki se godé po raznih božjih potih. Gausno praznovestvo se šopiri vsepovsodi in od gotovih krogov se baš to praznovestvo prapridno in premeteno izkorišča, da se napolnjujejo žepi in da odpadajo tudi nekaj za farško bisago. Nedavno tega sem bil v nekem znanem takem kraju »božje milosti«. Pred cerkvenimi vratmi so se na dolgi mizi prodajale razne voščene figure in figurice, predstavljajoče živali, otroke, razne dele človeškega telesa itd. Verniki pridno kupujejo te stvari ter jih potem žrtvujejo raznim božjim priprošnjikom v svrhu, da bi jim le-ti podkupljeni s tem darom izprosili pri Bogu kako posebno milost. Te figurice se navadno postavijo pred soho ali podobo dotičnega svetnika, ali pa se polože na oltar. Kakor hitro pa se oddaljijo pobožni romarji, že pride kerkovnik z velikim jerbasom, v katerega pomeče vse pravkar svetnikom in cerkvi darovane figure. Pred cerkvijo pa prodaja mežnar vse one Boga, Mater božji in raznim svetnikom in svetnicam »ofrane« voščene voliče, osličce, teliče, praseta, voščene otročiče, noge, roke, ušesa in kdo ve, kaj še vse prav istemu prodajalcu, od katerega so jih nakupili pobožni romarji. In preide ura ali dve, pa jih vidiš zopet stati pred božjim žrtvenikom. In pride zopet mož z velikim jerbasom in figurice se zopet odneso na prodajalno mizo pred vratmi božjega hrama in tako gre to naprej — in infinitum! In kaj pravijo k temu naši duhovniki, ti služabniki božji? Oni previdno molče, oziroma to pobožno kupčijo še podpirajo, saj jim to nese. Gadjja zalegal. Treba bi pač bilo, da bi znova prišel Kristus ter z bičem nagnal iz hrama božjega to malopridno nekriščansko svojat.

— **Umrlj.** V Ljubljani je umrl hišni posestnik Karol Sirk in starosti 63 let, v Gradcu je umrl umirovljeni kaznilnični ravnatelj Ferdinand Vilhar. Na Hrvatskem pa znani stavbenik Lončarič.

— **Pet učiteljskih mest praznih** je zdaj na deželi, pa nobenega kompetenta! Takih razmer še na Tirolskem ni!

— **Vodstvo trirazredne ljudske šole v Toplicah** pri Novem mestu se je poverilo začasno odnotnemu učitelju G. Matku.

— **Hrvatsko društvo „Kolo“ v Ljubljani** je sklenilo, povečati svoj tamburaški zbor in ga popolniti z najnovejšimi tamburami, (braščelo, kontra-bugarija itd.), ki so potrebne za večje tamburaške zборе. Z ozirom na to vabi društvo vse Slovence in Hrvatce, ki so voljni pristopiti tamburaškemu zboru, da se najka-neje do 15. t. m. oglase pri g. M. Valentcu, na Sv. Petra cesti št. 27., ali pa od 6 do 7 ure zvečer pri zborovodji gosp. S. Lehpamerju, Zabjek št. 5. Vaje se začno 17. t. m., kje in ob kateri uri se naznani pozneje.

— **Železnica Grobelno-Slatina-Rogatec.** Pretečeno soboto ob petih zvečer je prišel prvi tovorni vlak v Šmarje. Ljudstvo ga je z veseljem pričakovalo. Gostilničar Jagodič je prinesel strojevodju in spremljevalcem okrepčave v steklenicah. Kmalu potem je prišel še drugi vlak. Oba so združili in se odpeljali na Podplat. Tu je kamnolom s parnim mlinom, ki drobi veliko kamenje. Od tod se bo razvažal pesek in drobn kamen na vse strani. Koncem oktobra bo železna proga dogotovljena in sposobna za promet.

Gosp. Jernej Bahovec je založil nove kolorirane razglednice s sliko mlade deklice v slovenski na rodni noši. Pod sliko so napisane besede »Sem slovenska deklica«, začetek znane rodoljubne pesmi.

»Divji lovec« v Begunjah. V koristi spomenika slavnega pesnika Prešerna prireda domači abiturienti dne 13. t. m. ob pol 8. uri zvečer na vrtu g. Ivana Avsenika narodno igro »Divji lovec«, g. F. S. Finžgarja. Igri sledi godba, petje in šaljiva pošta. K obilni udeležbi vabi dijaški odbor.

Blagoslovljenje gasilnega doma v Ribnici bo v nedeljo dne 13. septembra. Po blagoslovljenju bo skupen obed, koncert ljubljanske društvene godbe in ples.

Žrtev sleparja. Sredi avgusta se je poročil pomožni učitelj v Žužemberku Ivan Kaker, doma iz Ljubnega na Štajerskem, z nekimi pridnimi dekletom iz Jame, ki mu je donesla v zakon 600 K. Kaker je svoji ženi ta denar vzel in pobeignil pred nekaj dnevi s trgovcem Vokačem iz Dvora, ki je napovedal konkurs, v Ameriko.

Nočni napad. Franc Pajk iz Stranske vasi in Vincencij Zaman iz Mlečeva sta napadla preteklo soboto ponoči Jerneja Turka s Hudega vrha, ko se je ta na z volji vprženem vozu peljal proti domu. Podrla sta ga s poleni na tla, da je nezavesten obeležal. Ranjenca so našli šele naslednjega dne; ko ga je zdravnik preiskal in obvezal, so ga prepegljali na njegov dom. Napadalec so orožniki v Zatičnem prijetli ter izročili sodišču v Višnji gori.

Ulom na pošti. Neznani lopovi so v noči od 7. na 8. t. m. ulomili skozi omreženo okno v poštini urad na Savi pri Litiji. Odnegli so železno blagajno, v kateri je bilo 312 K 68 vin. ter vrhu tega še ukradli v predalčku se nahajajočo gotovino v znesku po 52 K, eno zlato in eno srebrno uro in dvocevno lovsko puško. Te stvari so privatno last poštarja Ilijaša. Prazno blagajno s tremi hranilnimi knjižicami in nekajimi brezvrednostnimi srečkami so našli orožniki naslednjega dne na cesti proti vasi Konju. Ulom se je izvil s posebno rafiniranostjo in vse kaže, da so bile lopovom krajevne razmere natančno znane.

Iz Postojne se nam piše: V nedeljo dne 6. t. m. priredil je postojnski »Sokol« popoldanski peš izlet na Ravberkomando. Istege se je udeležilo 20 članov v društveni opravi ter mnogobrojno občinstvo. Prišedši na Ravberkomando, pričela se je po kratkem odmoru ob zvokih postojnske godbe prosta zabava. Peklo se je janca prepevalo narodne pesni ter se navduševalo za sokolsko idejo. Mladina razveseljevala se je na prostem pri igrah in s plesom. Vsa Ravberkomanda, kakor prostor, kjer se je vršila zabava, bil je z zastavami ozaljšan, za kar gre vsa čast gosp. gostničarju Debevcu, kakor tudi za dobro postrežbo. Prostor pred gozdičem, kjer se je peklo janca, prepustil je drage volje g. Dralka, za kar hvalemu. Proti večeru vrnila se je vsa ta ogromna narodna četa z godbo na čelu proti Postojni. Korakajoč skozi trg, doneli so iz krepkih sokolskih grl »Na združ« in »živio« klici. Vse je bilo navdušeno in veselo, čulo se je le eno željo, da bi nam Sokol priredil še več takih izletov. Z veseljem smo opažali, da je bila to pot i postojnska inteligenca v jako častnem številu zastopana. Smelo trdimo, da so bile vse postojnske narodne rod-bine zastopane, kar nas je tembolj veselilo. Pa tudi obilo gostov iz Planine, Cerknice i. dr. nas je s svojim prihodom razveselilo. Le tako naprej s »Sokolom«, kateri goji najlepše ideje, dosege pa bo iste le tedaj, ako se ga vsi skupaj trdno oklenemo ter ga z zanimanjem podpiramo. Na zdar! »Sokola«.

Nov most čez Krko prične se delati med Stažo in Vavtovasjo namestu sedanjega lesenega. Most bo iz železne konstrukcije na kamenitih oporah.

Dež in toča. Med večerajšnje plohe je padala po Dolenjskem in Notranjskem ter v ljubljanski okolici toča, ki je zlasti na ajdi precej škode napravila. Zrelo ajdo je močno otrešla.

Kmetje se oborožujejo v Loku pri Zuzmu in bližnji okolici na Spodnjem Štajerskem; v Celju so že nakupili preko 100 samokresov in drugega orožja. V kraju se je namreč nastanila nevarna roparska družba, ki že dlje časa vznemirja celo okolico, ne da bi jo mogli zasačiti. Da se za vsak slučaj ubranijo roparskih napadov, so se kmetje odločili, da se preskrbe s potrebnim orožjem.

Zahvala. Veselica slovenskih odvetnikov in notarskih uradnikov dne 5. t. m. se je vrlo dobro obnesla. Da imamo zaznamovati tako lep vspeh, gre v prvi vrsti zahvala p. t. ljubljanskim slovenskim odvetnikom, notarjem, njih koncipijentom

in uradnikom, kateri so k isti priložili z raznimi prispevki ter p. t. darovalcem lepih dobitev, v drugi vrsti vsem, ki so blagovolili veselico pooblastiti a svojim prihodom. Dolžnost me veže, izreči imenom odseka vsem p. t. navedenim, posebno pa tudi sl. pevskemu društvu »Ljubljana«, katero je blagovolilo brezplačno sodelovati pri veselici, in vsem p. t. damam, ki so se tako ljubeznivo žrtvovale raz prodaji šopkov in srečk. — preserčno zahvalo. — V Ljubljani, dne 7. septembra 1903. — Josip Christof, predsednik veselicega odseka.

Razbirjenje vojaškega strelišča ob Dolenjski cesti. Do zdaj so zgradili novo cesto od vnožja proti hribu nad stariim postopjem ter ob robu notri do nasipov. Pretekle dni so začeli zidanje tudi s zidovjem temeljev streliškega postopja. Delavcev je baje 240 na delu.

Nova ulica. Cesta, ki je izpeljana od Dolenjskega mostu ob Gruberjevem kanalu v Prule mimo nove Bohove vile št. 6, je dobila ulično ime »Gruberjevo nabrežje«.

Neprevidnost. Ana Kastoliceva, služkinja pri cerkovniku Valentinu Pivku na Poljanski cesti št. 80, je včeraj popoldne s špiritom kuhala mleko na samovaru in pestovala šestmesečnega otroka. Ker ni mogla ognja drugače pogasiti, je vliila vode v samovar. V tem trenutku je pa ogenj izbruhnil otroku v obraz in ga tako zelo opeknel, da so ga morali oddati v deželno bolnico.

Ustavljena električna železnica. G. Herzmann nam piše: »Slavno uredništvo! Zanašajoč se na Vašo prijaznost, uljudno prosim, da bi blagovolili konstatirati, da nisem jaz ustavil električne železnice, ampak nek gledališki uslužbenec, ki pa tega tudi ni storil nalašč, ampak le po naključju. — Z veselo spoštovanjem E. Herzmann.«

Z odra padel. Včeraj je padel z odra Švigeljeve hiše na Dolenjski cesti slikarski pomočnik Rajko Dežman ter se tako poškodoval, da so ga morali prepeljati v deželno bolnico.

Ulom. Danes ponoči je bilo ulomljeno v barako nemškega športnega društva za Bežigradom in sta bili pri tem ukradeni dve raketi za žoge zbijati, vredni po 13 K.

Tatvina. Lastnici Huttovega zavoda na Poljanski cesti je bil dne 5. t. m. skozi okno iz sobe v I. nadstropju ukraden rudeč namizni prt, vreden 10 K.

Izseljevanje. V Ameriko se je v sredo z južnega kolodvorja odpeljalo 15 Kranjcev. — Na Westfalsko se je odpeljalo 50 Notranjcev. — Iz Amerike je prišlo 10 Kranjcev in 10 Hrvatov.

Uklal je nočjo ponoči v Zvonarskih ulicah neki Italijan neko zloglasno žensko s škarjami in jo hudo poškodoval.

Hrvatske vesti. Sprememba v vodstvu sremškega komiteta. V nedeljo se je uradništvo sremškega komiteta v Vukovaru poslovilo od dosedanjega podžupana dr. Unkelhäuserja in se predstavilo njegovemu nasledniku dr. Subbotiću. — Umrli je v Ogulinu ravnatelj ondotne hranilnice, Roman Rittig. — Slavnostna proslava tridesetletnice prostovoljne požarne brambe na Reki se je vršila v torek. — Samomor nadzornika jetnišnice. V Reki se je ustrelil v sredo 37letni nadzornik jetnišnice Ivan Szalay. Zapustil je vdovo in pet nedoraslih otrok. — Detomora. Udova Jela Ilič v Stanovih, okraj Brčka, je porodila nezakonsko dete, ga pustila od glada umreti in ga vrgla v potok, kjer so ga našli pastirji. — V Suhopolju, okraj Maglaj, pa je porodila neka 22letna mohamedanka nezakonsko dete in ga vrgla takoj po porodu v reko Sprečo. — Gorelo je v torek v neki trgovini, v ulici del Molo na Reki. Zažgala sta dva dečka po neprevidnosti špirit in dobila pri tem tako hude opekline, da je eden že umrl, dočim so drugega rešili. — K demonstracijam dne 18. avgusta. M. Trivanović, ki je baje peoval stražo in povlekel konja dr. Güntherja za uzdo, da se je splašil in vrgel jezdeca raz sebe, je bil ob sojen na 6 mesecev težke ječe. — Za pogorelece v Travniku. Nadškof Stadler je obljubil, da bo preskrboval sto obubožanih rodbin deset mesecev s hrano na svoje stroške. — Princ Ludvik Windischgrätz je prišel včeraj v Zagreb in odpotoval danes popoldne v Budimpešto. — Zaplemba. List »Hrvatsko Pravo« od srede je kr drž. odvetništvo zaplenilo. — Skupščina zaveze dalmatinskih učiteljev se je vršila v ponedeljek v Spljetu. — Slavni hrvatski slikar Bukovac se bo zopet nastanil v Zagrebu. — Tadej Smičički s slavni hrvatski poevst

nišar in predsednik akademije znanoosti in umetnosti v Zagrebu je došel v Dubrovnik. — Izložba Vidovičevih slik se bo otvorila v nedeljo, 13. t. m. v občinskem gledališču v Spljetu.

Parobrod »Fürst Bismark«, družbe »Hamburg-Amerika« št. 1, kateri je iz Hamburga dne 27. avgusta t. l. ponoči odplul, dospel je v New-York že 4. septembra t. l. ob 7. uri zjutraj. (3367)

Najnovejše novice. Požari. V Endredu pri Požunu je zgorelo 75 hiš. Zgoreli so tudi 4 otroci in dve ženi. V Bielici je zgorela tovarna za odeje in sukno. Škoda znaša 300 000 K. — Pomanjkanje vode v Istri je toliko, da morajo kmetovalci poklati živino, ker je ne morejo napajati. Namestništvo je sklicalo deželno konferenco na dogovor, kako bi bilo nabaviti vode. Trije parniki dovažajo samo vodo. — Izvoz živine iz Budimpešte je prepovedan zaradi bolezni na gobcu in parkljih. — Velikega morskega volka so videli ribiči blizu reškega pristanišča. Volk je bil do 7 metrov dolg. — Zopet požar v Travniku. Včeraj je zopet zgorelo v Travniku 7 hiš. — Na grobu vojaških žrtv v Bileku je priredil novi polkovnik s celim polkom smrtno proslavo. Imel je ginljiv nagovor ter položil vence na grob. — Roparski umor pri Ogulinu. Roparji, ki so ustrelili trgovca Schlesingerja in njegovega voznika, so usmrtili tudi Sletnega sina gozdarja Pavčiča, ki je v bližini pasel, da bi ne mogel priti. Kot sumljivca so zaprli gozdnega duaja Novaka. — Izgredi socialnih demokratov so se pripetili v Vel. Varadinu. Demonstrantje so na policaje streljali ter ranili štiri policaje. — Gimnazijalka — morilka V. Kisevnu je streljala abiturijentka Helena Čerenkova na ravnatelja kreditne banke Laza, s katerim je imela ljubavno razmerje. Lazo je smrtno ranjen.

Zakaj je cesar proti madjarski komandi v armadi? »Magyar Szó« — glasilo bivšega ministrskega predsednika in sedanjega najvišjega dvornika barona Banffyja, ki ima z dvorom najtesnejše zveze — poroča, da je cesar rekel nekemu ogrskemu državniku: Protivim se uvedanju madjarskega jezika v armado v interesu Madjarov. Če bi dopustil madjarski jezik v armadi, potem bi hrvatski polki morali dobiti hrvatsko velevanje. Čim bi Hrvatje zahtevali hrvatsko velevanje, zahtevali bi to tudi drugi Jugoslovani. Konec bi bil, da bi en del armade komandirali nemški, drugi del madjarski, tretji del pa bi imel jugoslovanski značaj, to je, na mesto dualizma bi stopil trilateralizem, ki bi bil izredno nevaren, zakaj v tem, ko bi pri nemški in madjarski komandiranih četah pripadali vojaki različnim narodnostim, bi slovenski komandirana armada bila edinstveno slovenska in edinstveno protimadjarska. Zato pravim, da v interesu Madjarov ne morem dopustiti madjarskega velevanja. T. izjava je gotovo jako zanimiva. Prav južni Slovani smo do kosti črno-rumeni in vendar si šteje krona v dolžnost, da proti nam varuje — košutovec.

Poklic francoskih žen. Polovica francoskega ženstva si sama služi kruh. Po statistiki je na Francoskem: 450 ženskih lekarnarjev 519 pisateljic, 3600 slikaric in skulpturk, 3500 gledaliških igralk, 30 000 modistinj, 50 000 državnih uslužbenk, 95 000 vlagateljic, 100 000 učiteljic, 245 000 trgovk, 500 000 rentirk, 600 000 tovarniških delavk, 650 000 služkinj, 950 000 šivilj in 2 700 000 delavk na kmetijah.

Dežela brez tiskarne je Perzija. Tam se knjige in časopisi ne tiskajo, temuž litografirajo. Perziji ne trpijo tiskanih črk, ker so preveč ravne in enolične, zato da jejo prednost litografiji, ki jim prinaša lepo zavite pismenke »umetniških« pisarjev.

Eden, ki ni poznal etiket. Ko je prejšnji ruski car nekega dne sprejemal diplomatske zastopnike, vprašal je običajno ameriškega poslanika, ali ima z doma ugodne vesti, kar pomeni v smislu etikete vprašanje, kako se počuti državni poglavar. Bilo pa je ravno takrat, da je dobil ameriški poslanik dečka, car pa dekle. Na cesarjevo vprašanje je tedaj odgovoril srečni poslanik: »Hvala, Vaše Veličanstvo, izvrstne vesti, deček je ter tehta 12 funtov.« Vsi naokoli so jedva pridržavali smeh, car pa je prijazen odgovoril, da ga veseli to slišati ter prosil poslanika, naj izroči svoji soprogi najbolje čestitke. Potem je šel car naprej. Ameriški poslanik pa se je spomnil, da je nekaj pozabil; stopil je za carjem ter mu položil roko na ramo, rekoč: »Prosim, Vaše Ve-

ličanstvo, odpuščenja, pozabil sem povedeti, kako se počutite carica in mala princezinja.« Zopet je odgovoril car prav ljubeznivo, da sta obe razmeroma zdravi. O tem dogodku se je mnogo govorilo in smejalo ter ga je končno zvedela tudi carica (sedanja vdova). In visoka dama je napravila vsem nadaljnim dvotipom konec s tem, da je pri prihodnjem sprejemu ameriškega poslanika posebno odlikovala ter se mu pred vsemi ljudmi prisrčno zahvalila za skrbnost.

Originalne vizitke. Maurice Donnay, znani francoski dramatik ima veliko zbirko vizitk. Med temi so posebno »zanimive« sledeče: »Arthur Rimziney, vitez Pijevega reda (Rimziney, agent za zakonske dispenze«. — Törnistein, vpokojeni kapitan, soprog gospe grufice-vdove pokojnega generala Bollwillerja«. — »Vdova Aimée Martin, poprej vdova slavnega pisatelja Bernardina de Saint Pierre«. — »Feliks, oče gospice Rahel«. — »William Silvenner, spremljevalec lorda Byrona«. — »Lenain-Dutot, prestavi vsako prozo v verz« (pouk)«.

Kuga v Marzilju. Tovarna za kartonaže, kamor se je zanesla s cunjami kuga, je bila nalašč zažgana ter je popolnoma zgorela. Tudi cela naselbina cunjarjev je zgorela. Bati pa se je, da so s pogorišča zbežale v mesto podgane ter prenesle kužne bacile. Na ladji, ki je dovažala cunje, so našli več mrtvih podgan. Neke delavka, ki je odpirala vreče, je takoj zbolela in umrla. Dosedaj je umrlo pet oseb, 27 jih je pa v bolnišnici. Promet z Marziljo, ki ga ima ogrska parobrodna družba »Avastria«, se bo moral najbrže vstaviti. Sanitetni veščaki trdijo, da ni nikake nevarnosti, da bi se kuga razširila.

Za koga delamo? Za mesarja, peka, krčmarja in kavarnarja 4 1/2 meseca, za hišnega gospodarja 2 meseca. Za postrežbo 1 1/2 meseca. Za krojača, čevljarja, šiviljo in perico 1 mesec. Za vzgojo otrok 1 mesec. Za hranilnico 1 mesec. Za kurjavo pol meseca. Za književnost 10 dni. Za druge dušne užitke 5 dni.

Nov zakon v Italiji. Da bi preprečili ali saj omejili izvoz raznih umetnih izdelkov iz starega veka, uvedli so v Italiji nov zakon, katerega štiri točke se glase: 1) Prepovedano je izvažati razne starine, ki so se dobile pri izkopavanju. Prepoved velja najmanj za dve leti po izkopanju. Posebno pa velja to o starih umetninah, ki so v rokah privatnih oseb in o katerih se sestavlja ad hoc imenik. 2) Vsakemu carinskemu uradu bodeta dodeljena dva uradnika, ki bodeta lahko ovirala tudi izvoz onih umetnih izdelkov, ki niso zaznamovani v imeniku. 3) Pred pretekom dveh let naj se sprejme v proračun določene svote za eventualni nakup posebno dragocehnih izdelkov. 4) Določbe novega zakona veljajo za vse umetne izdelke starega veka, za katerih izvoz se je prosilo šele po 26 juniju 1903.

Novo cesarstvo. Pariški milijonar Jacques Lebandy vztraja pri svoji ideji, da si ustanovi v Sahari svoje cesarstvo. Imenoval se bo Jacques I. Najetih ima že celo vrsto pooblaščenec, ki mu pomagajo delati načrte in organizacije. Denarja je seveda v izobilju. V prvi vrsti hoče rešiti versko in šolsko vprašanje. Za pouk najame 25 šolskih bratov in 18 šolskih sester — takih sedaj na Francoskem ne primanjkuje. V prestolnici Troja, ki se zgradi do konca t. l. bodo opravljali cerkvene poste štirje misionarji. Novi cesar bo imel v glavni cerkvi svoj prestol, ki mu ga že izdeluje neki mizar v pariški okolici. Jacques I. bo vladal svoje ljudstvo — v začetku 500 oseb — v svobodnem mislu. O tem priča tiskovine, ki jih že sedaj rabi bodoči cesar. Tiskovine imajo napis: »Cesarstvo Sahara — Svoboda znanstvu — Moč. — Delo. — Industrija. — Trgovina. — Kmetijstvo. — Labor probus omnia vincit.« Spodaj sta dva leva, ki nosita grb Koloniste nabira Jacques v Bretagni in Korziki. Vsak naseljenik dobi zavarovalno policio in 4 franka 25 cent dnevne plače; ako ima ženo, dobi tudi zanjo 1 fr. 75 cent. na dan, ravnatoko za vsa kega otroka 80 cent. Jacques ima v službi 2 jurista, ki mu rešujeta oravna vprašanja. Neki vpokojeni francoski kapitan je dobil nalog, da sestavi bataljon grenadirjev 100 mož, ki bodo skrbeli za varnost v prestolnici Troji. Jacques plača kapitana kakor francoskega vojnega poveljnika. Vsi kolonisti so že podpisali pogodbo ter morajo biti vedno na razpolago bodočemu kralju, kamor jih pokliče, zato pa dobivajo že z dnem, ko so pogodbo podpisali, popolno pogodeno plačo. Kaj se pač vse dosedež z denarjem.

Zivinski oče. V Belicekvi na Čeoskem so bili pri zadnjih manevrih nastanjeni vojaki tudi pri posestniku Haleku. Takoj prvo noč so slišali iz kleti ječanje in zdihovanje.

Vojaki so vdrl v klet ter našli na gnjili slami, ki je razširjala grozen smrad v cunje zavito okoli 20letno deklo, shujšano do kosti. Vojaki so o tem takoj obvestili oblast. Preiskava je dognala, da je Halek imel svojo lastno hčer zaprto v kleti, vsled česar je deklo pozabilo govorico ter le mrmralo nerazumne glasove. Zverinskega očeta so zaprli.

Telefonska in brzojavna poročila.

Radgona 11. septembra. Pri volitvi v okrajni zastop smo Slovenci propadli. Izdal nas je Muhič iz Št. Jurja ob Ščavnici. Pritožba se vložila.

Dunaj 11. septembra. Včeraj popoldne ob 1. uri je bil ministrski predsednik Körber v dolgi avdijenci pri cesarju. Koj po tej avdijenci je bila seja ministrskega sveta, katere pa se ministri Böhm-Bawerk, Cill in Giovanelli niso udeležili.

Budimpešta 11. septembra. Graf Julij Andrassy je pozvan k cesarju in bo sprejet še predno pojde cesar k vojaškim vajam na Gališko.

Budimpešta 11. septembra. Iz raznih garnizijskih krajev se poroča, da so se začeli puntati oni vojaki, ki se jih hoče zadržati pod zastavami. Tak punt se je zgodil v Braševu in pri pošpolku št. 46 v Szegedinu.

Poznanj 11. septembra. Tu je bil včeraj ustanovljen poljski centralni volilni odbor za celo Nemčijo.

Beligrad 11. septembra. Sinoči so se tu zgodili zopet krvavi izgredi. Pred redakcijama listov »Večerne Novosti« in »Narodni List« je prišlo do velikanskih demonstracij, ki so se premenile v izgrede. Prišlo je orožništvo in vojaštvo ter moralo z orožjem intervenirati. Mnogo ljudi je bilo težko ranjenih. V Nišu je bilo zopet nekaj oficirjev aretovanih, ker so kralju pisali, da so solidarni s svojimi zaprtimi tovariši. V Kragujevcu so med oficirji zasledili nov komplot proti takojmenovanim morilcem Aleksandra Obrenoviča in njegove žene.

Beligrad 11. septembra. Šef tiskovnega oddelka v ministrstvu zunanjih del, Aleksander Petrovič, je sinoči skrivaj zapustil mesto in je pobeignil v Zemun, od koder je brzojavno sporočil svojo demisijo.

Sofija 11. septembra. Boris Sarafov se nahaja s svojo 800 mož broječo četo v okraju Kastorija.

Sofija 11. septembra. Zadnje dni so bile v monastirskem vilojetu tri krvave bitke med ustaši in med Turki. Ustaši so bili neki poraženi.

Carigrad 11. septembra. V Bejrutu je zopet nastal mir. Pri zadnjih izgredih je bilo poklanih kacij 500 oseb, med njimi 300 kristijanov.

Rim 11. septembra. Vsa italijanska srednjemorska eskadra, broječa 13 vojnih ladij, je zbrana v sicilskih vodah, da lahko vsak hip odpluje proti Turčiji.

Berolin 11. septembra. V Bonnelu se je zgodila nesreča na železnici. Dva uslužbenca sta smrtno poškodovana. Nesrečo sta nalašč povzročila dva Laha.

Pariz 11. septembra. V Marzilji se ni primeril noben nov slučaj črne kuge in ni izmed bolnikov nihče umrl. Pasteurjev zavod ima toliko Versinovega seruma na razpolago, da lahko zaduši največjo epidemijo.

Meteorološko poročilo.

7 letna nad morjem 306° 9'. Srednji srčni tlak 736-9 mm

Sept.	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura v °C	Večrovi	Nebo
10.	9. zv.	734.9	13.0	sl. vzhod	dež
11.	7. zj.	728.7	11.2	sl. jz.ahod	oblačno
	2. pop.	724.1	20.4	sr. jz.ahod	oblačno

Srednja včerajšnja temperatura: 14.1°, normalo: 15.6°. Mokriina v 24 urah: 21.7 mm. Včeraj popoldne kratka nevihta.

Borzna poročila.

Ljubljanska
Kreditna banka v Ljubljani.
Uradni kurzi dne 11. septembra 1903.

Matosbeni papirji.	Dinar	Blago
4-2% majeva renta	99 90	100 10
4-2% srebrna renta	99 85	100 05
100-35 avstr. krona renta	100 35	100 65
120-25 zлата	120 25	120 45
97-75 ogrska krona	97 75	97 95
118-85 zлата	118 85	119 03
99-75 posojilo dežele Kranjske	99 75	100 75
100- posojilo mesta Sapljeta	100-	-
100-35 bos-herc. žel. pos. 1902	100 35	101 35
99 60 češka dež. banka k. o.	99 60	99 80
99 75 zast. pis. gal. d. hip. b.	99 75	99 85
101- zast. pis. kom. k. o. z	101-	101 70
105 10 10% pr.	105 10	106 10
101- zast. pis. Innerst. hr.	101-	102-
100-25 ogr. centr. deželne hranilnice	100-25	101-25
100- zast. pis. ogr. hip. b.	100-	100-70
100- obl. ogr. lokalne železnice d. dr.	100-	101-
100-25 češke ind. banke	100-25	101-25
98 50 prior. Trst-Poreč. žel.	98 50	99 50
99 50 dolenskih železnic	99 50	99 50
303- juž. žel. kup. 1/1 1/2	303-	304-
100- av. pos. za žel. p. o. srečke.	100-	101-
170- Srečke od leta 1854	170-	179-
182 50 " " 1860/1	182 50	184 50
247 " " 1864	247	251-
154 50 tizske	154 50	156 50
287 zemlj. kred. I. emisije	287	292-
277 II.	277	282-
280 ogrske hip. banke	280	285-
90- srbske & irs. 100-	90-	90-
114 25 turske	114 25	115 25
18 75 Basilika srečke	18 75	19 75
438 Kreditne	438	442-
83- Inomoške	83-	87-
79- Krakovske	79-	81-
71- Ljubljanske	71-	75-
53-25 Avstr. rod. križa	53-25	54-25
26 20 Ogr.	26 20	27 20
68- Rudolfove	68-	72-
78- Salcburške	78-	81-
482- Dunajske kom.	482-	488-
84 50 Južne železnice	84 50	85 50
651 75 Državne železnice	651 75	652 75
1564- Avstr.-ogr. bančne del.	1564-	1574-
643- Avstr. kreditne banke	643-	644-
711- Ogrske	711-	713-
260 50 Živnostenske	260 50	261 50
650- Premogokop v Mostu (Brux)	650-	660-
367- Alpinske montan	367-	368-
1620- Praške želez. ind. dr.	1620-	1670-
453- Rima-Murányi	453-	454-
376- Trboveljske prem. družbe	376-	380-
347- Avstr. orožne tovr. družbe	347-	349-
146- Češke sladkorne družbe	146-	147-
11 36 C. kr. cekin	11 36	11 48
19 06 20 franki	19 06	19 02
23 48 20 marke	23 48	23 56
23 92 Sovereigns	23 92	24-
117 40 Marke	117 40	117 55
95 10 Laški bankovci	95 10	95 30
253 25 Rublji	253 25	254-
4 84 Dolarji	4 84	-

Žitne cene v Budimpešti.
dne 11. septembra 1903.

Termin.	za 50 kg	K
Pšenica za oktober	74 8	7 48
" " april 1904.	50	7 70
Rž " oktober	50	6 23
Koruza " sept. 1904	50	6 29
" " maj 1904	50	5 48
Oves " oktober	50	5 40

Efektiv. 2 1/2, vinarja višji.

Angeljnovino milo
Marzeljsko (belo) milo.

Zahvala.
Slavni samostojni konjerejski odsek c. kr. kmetijske družbe kranjske mi je prisodil povodom premovanja konj v Postojni dne 8. avgusta t. l. 10 K kot darilo za dobro podkovstvo. Za to darilo se najtopleje zahvaljuje
Peter Šorc-Kaluža
kovaški mojster v Knežaku na Pivki.

Dijaki
iz boljših hiš, se sprejmejo na stanovanje s popolno oskrbo. Več se poizve na Francovnem nabrežju št. 7, I. nadstropje. 2368-1

Dijaka
iz boljše hiše sprejme učiteljska rod bina na stanovanje in hrano 2372-1
Kje? pove upravništvo »Sl. Nar.«

Veliko izbero finih specijalit
surove in žgane kave
po vsaki ceni od K 2- do K 4- kilo-gram ponudi tvrdka (11-2) 6

Edmund Kavčič
v Ljubljani.

Havra v New-York
samo 6 dni
vozijo zanesljivo najhitrejši brzoparniki „Francoske prekomorske družbe“.
Edina
direktna in najkrajša črta.
Veljavne vozne liste in brezplačna pojasnila daje edino (2-19)
oblastveno potrjena potovalna pisarna
Ed. Šmarda
v Ljubljani, Dunajska cesta 6
blizo znane gostilne „pri Figovcu“.

Zelo vredne, nezgorljive blagajne
se dobe in ogledajo pri: (2364-1)
Ivanu Jaz & sin
trgovina s šivalnimi stroji in kolesi
Ljubljana, Dunajska cesta št. 17.

AVISO!
Opozarja se na razglas št. 6297, objavljen v časopisih „Grazer Zeitung“, „Grazer Tagespost“, „Laibacher Zeitung“, „Klagenfurter Zeitung“, „Slovenski Narod“, „Osservatore Triestino“ in „Wiener Landwirtschaftliche Zeitung“ zaradi

zagotavljenja kruha in ovsa
za garnizijske kraje 3. voja Maribor in Celovec, od 1. januarja 1904. leta do 31. decembra 1904. leta.
Natančnejši pogoji ogledajo se lahko slednji dan pri vojaških preskrbovalnih skladiščih v Mariboru, Celovcu in Gorici, od 8. do 12. ure dopoldne in od 2. do 4. ure popoldne, nadalje pri političnih okrajnih oblastvih in kmetijskih deželnih društvih. Zvezki pogojev se pri omenjenih preskrbovalnih skladiščih dobe po 4 kr. za tiskovno polo, eventualno tudi po pošti. (2331-1)

C. in kr. intendantca 3. voja.
Sprejema zavarovanja človeškega življenja po najraznovrstnejših kombinacijah pod tako ugodnimi pogoji, ko nobena druga zavarovalnica. Zlasti je ugodno zavarovanje na doživetje in smrt z zmanjšujočimi se vplačili.
Vsak član ima po preteku petih let pravico do dividende.

S sta najbolj koristni štedilni mili za hišno rabo!
Dobivate ju po špecerijskih prodajalnicah.

Tovarna mila
Pavel Seeman
Ljubljana.

Dva dijaka
se sprejmeta na stanovanje in hrano. Vrt na razpolago.
Natančnejše se izve: **Gradišče št. 10.** (2351-2)

Gostilniški prostori
na Žabjeku št. 3
se takoj oddajo.
Povpraša naj se pri **O. Dolencu, Wolfove ulice.** (2361-1)

100 hektol. finega zajamčeno naravnega terana
se v partijah od 5 hektol. naprej samo po 12 gl. radi bližnje trgatve proda direktno iz kleti kmeta v okraju Kanfanar. (2313-2)
Vprašanja naj se pošljejo na **D. Zalaznika, Kanfanar.**

Wilhelmovo tekoče mazilo „BASSORIN“
c. kr. priv. 1871.
1 vrčič K 2, poštna pošiljatev = 15 komadov K 24.
Wilhelmov c. kr. priv. „Bassorin“ je sredstvo, čegar zdravilstvo temelji na znanstvenih preiskavah in praktičnih izkušnjah ter se izdeluje izključno v lekarni **Franca Wilhelma**, c. in kr. dvornega zalagatelja Neunkirchen, Nižje Avstrijsko.
Rabljeno kot mazilo, vpliva lečilno olajšljivo, manjša bolečine in miri bolezni živcev, kakor tudi v mišicah, sklepkih in kosteh.
Zdravniki uporabljajo isto proti navadenim bolečinam, zlasti, ako se taiste javijo po močnih naporih na potovanju ali pri zastarelih boleznih; radi tega to sredstvo uporabljajo tudi turisti, gozdarji, vrtnarji, telovadi in kolesarji z najboljšim vsehpotem ter se hvali tudi od mnogih strani kot sredstvo proti mrčesovemu piku. (2721-11)
Kot znamenje pristnosti je na zavrtkih vtisnjen grb trške občine Neunkirchen (devet cerkvā).
Dobiva se v vseh lekarnah.
Kjer se ne dobi, se naravnost pošilja.

Dobro urejena gostilna v Ljubljani
se dá v najem. 2369-1
Vpraša se v upravništvu »Sl. Nar.«

Dijaki
iz boljših hiš se sprejmejo na zelo dobro hrano in nadzorstvo. 2376-1
Več v upravništvu »Sl. Nar.«

Išče se stanovanje
z 2-3 sobami in pritliklinami. Prevzame se takoj. (2370)
Ponudbe pod „P. M.“ na upravništvu »Slov. Naroda“.

Ure na nihalo z godbo
13K 16K
so zadnja novost v izdelovanju ur. Te francoske miniaturne ure so 69 cm dolge, omarica, natančno taka kot kaže slika, je iz naravnih orehovine in fino zlikana, z bogato pozlačenimi fantazijskimi robovi, z umetno izrezljanim nastavkom in igra vsako uro najlepše koračnice in plesne komade. Cena z zavrtkom in zabojem samo 16 kron. Ista ura brez godbe, ki pa bje vsako pol in celo uro z zavrtkom in zabojem samo 13 kron. Te ure na nihalo ne gredo samo garantirano točno na minute, ampak so radi res krasne opreme lep in eleganten del pohištva.
Pozornost vzbujajo krasna stenska ura z natančno reguliranim budilnikom in toplomerom, 65 cm dolga, 25 cm široka. Cena 8 kron.
Pošilja po povzetju
M. Rundbakin, Dunaj, IX., Berggasse 3. 2317-1
Bogato ilustrirani ceniki zastoj

Prodajalco
izvežbano v trgovini mešanega blaga sprejme takoj ali koncem meseca
Anton Fatur 2366
trgovec na Prem u, Notranjsko

Trgovski pomočnik
se sprejme takoj v trgovini galaterijskega in norimberškega blaga
Ernst Jeuniger 2365
v Ljubljani, Dunajska cesta

Išče se stanovanje
s I. novembrom ali 1. oktobrom t l
stanovanje
z dvema sobama in pripadki, eventualno z eno večjo sobo in pripadki za rodbino brez otrok.
Ponudbe naj se prijavijo upravništvu »Slov. Narod« (2343-2)

Vse šolske potrebščine
dobé se
ceno in dobro
pri tvrdki
Ivan Bonač
v Ljubljani
Šelenburgove ulice
nasproti c. kr. glavne pošte.

Tužnim srcem javljamo sorodnikom, prijateljem in znancem, da je naš dobi soproj, brat, oče, ded in praded
Anton Lončarič
(Sekulič)
veleposesnik, podjetnik in trgovec
v starosti 70. let, previden s sv. zakramenti za umirajočje danes ob 1. pop. mirno v Gospodu zaspal.
Zemeljski ostanke dragoga pokojnika priložili se bodo na tukajšnjem pokopališču, dne 11. t. m. ob 8. uri zjutraj. (2373)
Maše zadušnice se bodo brale v domači župnijski cerkvi.
Blagoga pokojnika priporočamo v blag spomin in molitev
V Selcih, dne 9. septembra 1903.
Zalujoča obitelj.

Globoko ušaljeni javljamo, da je po Božjem sklepu danes po 6. uri popoldne umrla naša ljubljena soproga, odnosno mati, gospa
Ana Škerlj roj. Trdina
prejemši zakrament sv. poslednjega olja, stara 53 let. septembra 1903 ob polu 6 uri popoldne. (2359)
Sveta maša zadušnica se bude služila dne 11. septembra ob polu 8. uri v kapiteljski cerkvi.
Novo mesto, dne 9. sept. 1903.
Ivan Škerlj, c. kr. dež. sod. svetovalec, soproj. — **Dr. Milan Škerlj**, c. kr. sod. adjunkt, **Ljubič Škerlj**, c. kr. gimn. prof. **Ana Škerlj**, **Ivan Škerlj**, stud. phil., **Stanko Škerlj**, gimnazijec, otroci.
Vence hvaležno odklanjame in prosimo tihega sočutja!

Podpisani gremij naznanja, da se vrše ponavljavni izpiti na gremijalni trgovski šoli dné 27. septembra t. l. ob 7. uri zjutraj, šola se pa otvori isti dan ob pol 11. uri dopoldne.
Trgovski gremij v Ljubljani.

Ces. kr. avstrijske državne železnice.
C. kr. ravnateljstvo drž. železnice v Beljaku.
Izvod iz voznega reda.
veljaven od dne 1. maja 1903. leta.
Odhod iz Ljubljane juž. kol. Fraga čez Trbiž. Ob 12. uri 24 m ponoči osebni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Inomost, Monakovo, Ljubno, Čez Selzthal v Aussoe, Solnograd, čez Klein-Reifling v Steyr, v Linc na Dunaj via Amstetten. — Ob 5. uri zj. osebni vlak v Trbiž od 1. julija do 15. septembra ob nedeljah in praznikih. — Ob 7. uri 5 m zjutraj osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj, čez Selzthal v Solnograd, Inomost, čez Klein-Reifling v Steyr, Linc, Budejovice, Plzen, Marijine vare, Heb, Francove vare, Prago, Lipsko, čez Amstetten na Dunaj. — Ob 11. uri 51 m dopoldne osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak Celovec, Ljubno, Selzthal, Dunaj. — Ob 1. uri 40 min. popoldne osebni vlak v Lesce-Bled, samo ob nedeljah in praznikih od 31. maja. — Ob 3. uri 56 m popoldne osebni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Monakovo, Ljubno, čez Selzthal v Solnograd, Lend-Gastein, Zell ob jezeru, Inomost, Bregenc, Curih, Genevo, Pariz, čez Klein-Reifling v Steyr, Linc, Budejovice, Plzen, Marijine vare, Heb, Francove vare, Karlove vare, Prago (direktni voz I in II. razr.), Lipsko, na Dunaj čez Amstetten. — Ob 10. uri ponoči osebni vlak v Trbiž, Beljak, Franzensfeste, Inomost, Monakovo. (Direktni vozovi I. in II. razreda). — Fraga v Novo mesto in v Kočevje, osebni vlaki: Ob 7. uri 17 m zjutraj v Novomestu, Straža, Toplice, Kočevje, ob 1. uri 5 m popoldne istotako, ob 7. uri 8 m zvečer v Novo mesto, Kočevje, Ljubno, Ljubljana juž. kol. Fraga in Trbiž. Ob 3. uri 25 m zjutraj osebni vlak z Dunaja čez Amstetten, Monakovo, Inomost (direktni vozovi I. in II. razreda), Franzensfeste, Solnograd, Linc, Steyr, Ljubno, Celovec, Beljak. — Ob 7. uri 12 m zjutraj osebni vlak iz Trbiža. — Ob 11. uri 16 m dopoldne osebni vlak z Dunaja čez Amstetten, Prago (direktni vozovi I. in II. razr.), Karlove vare, Heb, Marijine vare, Plzen, Budejovice, Solnograd, Linc, Steyr, Pariz, Genevo, Curih, Bregenc, Inomost, Zell ob jezeru, Lend-Gastein, Ljubno, Celovec, Št. Mohor, Pontabela. — Ob 4. uri 44 m popoldne osebni vlak z Dunaja, Ljubna, Selzthala, Beljaka, Celovca, Monakovega, Inomosta, Franzensfesta, Pontabela. — Ob 8. uri 51 m zvečer osebni vlak z Dunaja, Ljubna, Beljaka, Celovca, Pontabela čez Selzthal iz Inomosta, čez Klein-Reifling iz Steyr, Lince, Budejovic, Plzina, Marijinih varov, Heba, Francovih varov, Prago, Lipskega. — Ob 8. uri 38 m zvečer osebni vlak iz Lesce-Bled samo ob nedeljah in praznikih od 31. maja. — Ob 10. uri 43 m ponoči osebni vlak iz Trbiža od 1. julija do 15. septembra ob nedeljah in praznikih. — Fraga iz Novega mesta in Kočevja. Osebni vlaki: Ob 8. uri 44 m zj. iz Novega mesta in Kočevja, ob 2. uri 32 m popoldne iz Straže, Toplice, Novega mesta, Kočevja in ob 8. uri 35 m zvečer istotako. — Odhod iz Ljubljane drž. kol. v Kamnik. Mešani vlaki: Ob 7. uri 28 m zjutraj, ob 2. uri 5 m popoldne, ob 7. uri 10 m in ob 10. uri 45 m ponoči samo ob nedeljah in praznikih. — Fraga v Ljubljano drž. kol. iz Kamnika. Mešani vlaki: Ob 6. uri 49 m zjutraj, ob 11. uri 6 m dopoldne. ob 6. uri 10 m in ob 9. uri 55 m zvečer samo ob nedeljah in praznikih. (1719)

„SLAVIJA“
vzajemna zavarovalna banka v Pragi.
Rezervni fond: 25,000,000 K. Izplačane odškodnine in kapitalije: 75,000,000 K.
Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države
z vseskozi slovensko-narodno upravo. (28-104)
Vsa pojavnila daje:
Generalni zastop v Ljubljani, čegar pisarne so v lastnej bančnej hiši v Gospodskih ulicah št. 12.

Zavaruje poslopja in premičnine prot požarnim škodam po najnižjih cenah. Škode cenjuje takoj in najkulantnejše. Uživa najboljši sloves, koder postuje
Dovoljuje iz čistega dobička izdatno podporo v narodne in občekoristne namene.